

Projektmöte Grävallvar			GRÄVALLVAR	
Dokumentägare:	Dokument nr:	Versions nr:	Datum:	Sida 1 (10)
Roger Lundgren		Ver 1.0	20181129	

Projektmöte Grävallvar

2018-11-29

Projektmöte Grävallvar				
Dokumentägare:	Dokument nr:	Versions nr:	Datum:	Sida 2 (10)
Roger Lundgren		Ver 1.0	20181129	

Projekt: Grävallvar	
Mötesdatum: 2018-11-29	Tid: 13.00-15:00
Ansvarig: Roger Lundgren	Vid protokollet: Petter Holmberg
Plats: Telias kontor, Solna	Dokument status:

Agenda:

Punkt	Ämne	Resp.
1	Inledning	PL
2	Status aktiviteter	PL
3	Diskussion	Alla
4	Nästa möte	Alla

Projektmöte Grävallvar				
Dokumentägare:	Dokument nr:	Versions nr:	Datum:	Sida 3 (10)
Roger Lundgren		Ver 1.0	20181129	

1. Inledning

Detta projekt är tre-årigt och har pågått sedan 1 juli 2017. Syftet är att minska nätägars kostnader för skador relaterade till markarbeten, genom att på olika vis adressera och informera de inblandade aktörerna, speciellt maskinentreprenörer.

Projektets mål är att minska kostnader för grävsador med 30% över tre år.

Projektet är ett samverkansprojekt, med deltagare från nätägare, myndigheter, m fl aktörer

Projektet leds av en styrgrupp. Se www.gravallvar.se för mer information.

2. Statusrapportering aktiviteter

1.1 Klara aktiviteter

Aktivitet	Status	Kommentar
Hemsida	Klart	Uppdateringsarbete pågår
Annonsering	Klart. Pågår kontinuerligt	
Folders och klistermärken	Klart	
Folders och klistermärken	Klart	Nedladdningsbart från hemsidan
Besöka mässor	Klart enl bef plan	
Roadshow	Klart enl bef plan	
Lathund för entreprenörer och grävare/anläggare	Klart	

Projektmöte Grävallvar				
Dokumentägare:	Dokument nr:	Versions nr:	Datum:	Sida 4 (10)
Roger Lundgren		Ver 1.0	20181129	

<i>Månadsmejl (informations-) till projektets medlemmar</i>	<i>Klart, pågår sedan sep-18</i>	
<i>Fältbesök</i>	<i>Klart. Rapport finns från ca 10 veckors uppsökande verksamhet vid markarbeten</i>	

1.2 Parkerade aktiviteter

Aktivitet	Status	Kommentar
Landningssida Grävallvar -> Ledningskollen.se	Vi hade diskussioner med PTS gällande detta i våras, med syfte för att kunna mäta hur många som når Ledningskollen via Grävallvar men även för att underlätta för användaren som dirigeras om.	Arbete pågår hos LK.se
Juridik/skadeståndslagen	Mötte skedde den 27/6 med Skanova, Vattenfall och Ellevio (inkl deras jurister). Skadeståndslagen begränsar ledningsägare gällande fakturering, då endast direkta kostnader kan faktureras. Dock inkluderar det begreppet mer än ren rep.kost, t ex även adm hantering. Vi vet bl a från detta möte att NÄ hanterar krav på skadevållare olika. I arbetet med Handbok (se mera nedan) kommer detta område att adresseras specifikt. EON införde nya och stränga krav i våras. Ryktesvägen har de avbrutit detta.	Arbetas in i Handbok NÄ
Utsättningsfärger - gemensam standard	Förslag på standard ska tas fram med svensk standard "SS 42414 37 "Kabelförläggning i mark"." som grund.	Arbetas in i Handbok NÄ

Projektmöte Grävallvar				
Dokumentägare:	Dokument nr:	Versions nr:	Datum:	Sida 5 (10)
Roger Lundgren		Ver 1.0	20181129	

	SS 42414 37 "Kabelförläggning i mark" ska inköpas. Intervjuer med kabelutsättare ska genomföras.	

1.3 Pågående aktiviteter

Aktivitet	Kommentar	Status
Försäkringsbolag	Två möten har varit, med branschorganisationen Svensk Försäkring samt med Länsförsäkringar. Projektets arbetsgrupp är Roger L (Geomatikk), Jonas Bornström (Vattenfall) samt Kurt-Lennart Pettersson (Telia). På mötet med Svensk Försäkring deltog även representanter från LK.se. Detta möte var ett inledande sådant, och nästa möte sker i januari. Bl a ska Svensk Försäkring till dess reda ut om det är Ansvars- eller Trafikförsäkring som ska gälla. Mötet med Länsförsäkringar var också en inledning på en dialog, och de var positiva till detta, och kommer även att överväga att delta i Projekt Grävallvar. LF berättade att de redan idag – i sina villkor – tillämpar en förhöjd självrisk (+20% av ett PBB) om man inte begärt en ledningsanvisning före skadan. Men det är oklart hur detta följs upp av dem. Från mötet: • LF för idag inte statistik på vad som är grävskaaderelaterat • LF träffar idag skolor som utbildar maskinförare • Vad vi förstår från vårt möte så är det tillåtet att samarbeta mellan försäkringsbolagen i	

Projektmöte Grävallvar				
Dokumentägare:	Dokument nr:	Versions nr:	Datum:	Sida 6 (10)
Roger Lundgren		Ver 1.0	20181129	

	skadeförebyggande arbete (ref t ex prissamverkan som inte är tillåten). • Projektet ska förse LF med specifik information/faktablad som kan distribueras internt • Projektet ser gärna att LF är medlem i Grävallvar. Vi återkommer med ett förslag. Beskriva hur och varför • Projektet ska sammanställa allmän information till LF. Kostnader, statistik mm • Projektet ska sammanställa en lista med frågor vi gärna ser att LF handläggare ställer i samband med skador LFs representant var positiv till Grävallvar och konstruktiv. Han kommer att hjälpa oss med kontaktpersoner till andra stora försäkringsbolag, som ska kontaktas av projektets arbetsgrupp.	
Handbok för Nätägare (NÄ)	Handboken vänder sig till Nätägare och är tänkt beskriva 'best practice' i frågor om riktlinjer vid grävning, hantering av skador, hur tolka skadeståndslagen med mera PL utsedd (Lena Stenbäck, bakgrund Telia). Ett uppstartsmöte har hållits. Arbetsgrupp: Kurt-Lennart Pettersson (Telia), Jenny Nilsson (Ellevio), Per Westlund (Trafikverket), Per Magnusson (Geomatikk) Roger L (Geomatikk). • Mötesnoteringar finns (.pptx) • Nio frågor ska skickas ut till alla medlemmar. Frågor går genom på detta möte (se bilaga 1) • Fortsatta möten är inplanerade • Draft klar i mars	
Kunskapsbank	Kunskapsbanken vänder sig till maskinförare/-entreprenör, och är tänkt vara ett informationspaket som publiceras på gravallvar.se. Ett ställe att gå till för att få all information om vad som gäller.	

Projektmöte Grävallvar				
Dokumentägare:	Dokument nr:	Versions nr:	Datum:	Sida 7 (10)
Roger Lundgren		Ver 1.0	20181129	

	- Ett uppstartsmöte Kunskapsbanken har hållits - Arbetsgrupp: Jonas B (VF), Svante F (ME), Peter N (konsult), Roger L (Geomatikk) - Diskussion pågår om innehållet. Ref Peter N:s fältrapport så finns det synpunkter i ngr olika kategorier - Frågor ska ställas till ca 15 000 st ME:s. Next state stöttar med automatiserad process - De hundra första som svarar får en trisslott - Fortsatta möten är inplanerade - Draft klar i mars	
Nya medlemmar	Arbete sker för att driva trafik till gravallvar.se, samt attrahera nya medlemmar/projektssponsor. De senast tillkomna är Telenor och Eskilstuna Energi & Miljö	
Skolor/utbildning Möte med ME-skolan	Projektet ska träffa skolrepresentanter för att diskutera utb-mtrl.	Möte 12 dec
Möte med ME	Projektet ska träffa ME, efter deras inbjudan	Möte 17 dec
Informationspaket	Skapa 'färdig information' som medlemmar kan publicera i egna kanaler	Ej påbörjat
Tilläggsarbete till Peters Ns Fältbesök	Peter ska utöka sin fältturné med att träffa ngr representanter för entreprenadarbeten. Hittills har det varit mycket fiberprojekt. Syfte kontrollera om de har samma/liknande synpunkter.	Ej påbörjat
Top-worst listan	Projektet har samlat statistik från ett antal nätägare kring vilka organisationer som orsakar många grävskador. Vi behöver göra en plan för hur vi ska använda detta material.	Draft plan 1 dec

Projektmöte Grävallvar				
Dokumentägare:	Dokument nr:	Versions nr:	Datum:	Sida 8 (10)
Roger Lundgren		Ver 1.0	20181129	

3. Diskussion

Reflektioner på rapport 'Projekt Fält'

LK.se kommer att ställa kompletterande frågor till Peter Nordlund, ref rapporten från fältbesök.

Roger L ska distribuera rapporten till nye projektmedlemmen Telenor, via okt månadsmejl där den var bilagd.

Inlogg-förfarande ska skapas på gravallvar.se – där ska viss information

Försäkringsbolag:

Flera projektmedlemmar har reagerat negativt på budskapet i den reklam för försäkringar som TryggHansa kört. ME har även framfört sin kritik till TryggHansa.

Vattenfall har kört en reklamkampanj för användandet av LK.se, och har fått positiva reaktioner på denna.

Ref det Länsförsäkringar berättade – att deras villkor innebär en förhöjd självrisk om försäkringstagare ej har beställt en ledningsanvisning – men att de inte kontrollerar detta närmare, så meddelar LK.se att de är villiga att skapa ett API så att försäkringsbolaget kan verifiera en beställd ledningsanvisning. De kommer fortsätta denna diskussion med Staffan på Svensk försäkring.

Hur arbetar försäkringsbolaget med skaderegleringen? Delvis oklart. Känslan är att de gör för lite. LF kan inte se samlad kost för grävskador, kanske kan andra bolag(?).

Ref LFs utb-insatser med yrkesskolor så ställdes frågor om huruvida försäkringsbolagen ensar sitt budskap. Vi tror att så sker, och att utbildningen sker via Svensk försäkring.

Handbok Nätägare:

Formatet diskuterades. Än så länge har arbetsgruppen inte lagt tid på denna fråga, utan bara tänkt att det blir en digital distribution på gravallvar.se. Mötet menade att strävan ska vara att den är sök- och klickbar. Och också att finna bra lösningar på hur den kan konsumeras i en mobiltelefon.

Projektmöte Grävallvar				
Dokumentägare:	Dokument nr:	Versions nr:	Datum:	Sida 9 (10)
Roger Lundgren		Ver 1.0	20181129	

Mötet noterade att det finns andra liknande handböcker, t ex Robust Fiber samt ev EBR, vars innehåll vi inte ska upprepa, utan komplettera. SKL arbetar också med uppdatering av sin 'handledning vid grävning'. LK.se ska återkomma med status för detta arbete på kommande projektmöte.

Kunskapsbank:

Mötet noterade att det är viktigt att respektive arbetsgrupp för 'Handbok NÄ' samt 'Kunskapsbank' pratar med varandra, då 'Handbok NÄ' och 'Kunskapsbank' till relativt stor del kan bli 'samma' information, men som kanske ska presenteras på olika vis.

Andra synpunkter var t ex:

'Sök de lågt hängande frukterna avseende orsaker till grävsador – och låta det vara bas i Kunskapsbanken.' På detta tema redovisade Tele2 sin erfarenhet att 20% av skadorna beror på att fel verktyg använts.

Mötet diskuterade om Kunskapsbanken vänder den sig också till de som är frågeställare i LK.se, men inte nödvändigtvis gräver?

Mötet menar att **Ja - dessa också ska adresseras**. Inklusivt att göra projekteringsärenden. LK.se arbetar med en bilaga till Robust Fiber på detta tema. Mål att förutsättningar om vad som finns under marken ska vara/göras kända för den som ska gräva långt före själva grävningen. Mötet noterar att det är flera olika aktörer inblandade i processen att utföra ett markarbete, om man ser dess start redan inför ett projekteringsärende (vilket är önskvärt). Konsultföretag, nätägare, maskinentreprenören m fl.

Tidspress är en faktor som orsakar skador. Hur ser entreprenadkontrakten ut? Här har Nätägare ett ansvar att se över sina både viten och incitament, när de handlar upp markarbeten.

Former för medlemsmöten:

Former för dessa medlemsmöten diskuterades, och t ex om vi borde ha ett fysiskt möte per år. Mötet enades om att ett sådant stormöte skulle behöva extra attraktionskraft, t ex externa föredrag från:

- Försäkringsbolag?
- Jurister om skadeståndslagen?

Projektmöte Grävallvar				
Dokumentägare:	Dokument nr:	Versions nr:	Datum:	Sida 10 (10)
Roger Lundgren		Ver 1.0	20181129	

Mötet beslutade att parkera denna fråga, och åtminstone nästa möte blir på samma form som detta.

Övrigt:

Tekniska verken i Linköping frågade om andra hade tänkt i samma banor som de – att ta betalt för utsättning på inmätt nät? Logiken är att de som nätgare investerat pengar i att mäta in sitt nät, och att frågeställare då borde kunna förhålla sig till att få koordinater för läget. Men om denne inte kan/vill hantera koordinater så får man betala för en utsättning. Detta skulle:

- skapa intäkter för mer inmätning
- driva frågeställare mot att (kunna) ta emot koordinater i högre grad

Tele2 berättar att de planerar för att införa någon form av 'frågeställarbetalning', och att de driver ett projekt på detta tema tillsammans med Geomatikk.

Några synpunkter/möte från mötet var:

Blir det kanske mer kostsamt att adminstrera en sådan ordning än vad man får i intäkter?

En av medlemsorganisationerna har prövat att ta betalt (<1000:-/st) för utsättning snabbare än 3 dagar, men erfarenheten har varit att betalningsviljan för detta varit låg.

4. Nästa möte

Datum: Tor 11 april kl 13-15.